

170 ΧΡΟΝΙΑ Ε.Μ.Π. -90 ΧΡΟΝΙΑ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ.

- 170 χρόνια Πολυτεχνείου, μία πολύ μεγάλη δημιουργική περίοδος με προσφορά στη τεχνική παιδεία και την ανάπτυξη της χώρας.
- Θεωρητικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Σχολή των Αρχιτεκτόνων έχει ζωή 170 χρόνων, μιάς και το Διάταγμα που δημοσιεύθηκε επί Οθωνος στις 31 Δεκεμβρίου του 1836, έχει τίτλο « Περὶ εκπαιδεύσεως εἰς τὴν Αρχιτεκτονικὴν...» και στη συνέχεια αναφέρει «...θέλει συστηθῆ τῶρα πλέον εἰς Αθήνας σχολεῖον εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν διδάσκεσθαι τὴν Κυριακὴν καὶ τὰς εορτὰς ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ μορφοθῶσιν ὡς ἀρχιτεχνίται (μαῖστορες) εἰς τὴν Αρχιτεκτονικὴν....».
- Τυπικὰ βέβαια με τὸν Νόμο τοῦ 1917, συστήνεται ουσιαστικὰ ἡ Σχολὴ τῶν Αρχιτεκτόνων, ὅπως καὶ ἄλλες Σχολές (Τοπογράφοι, Χημικοί).
- Επομένως 90 τὰ ἐπίσημα χρόνια τῆς Σχολῆς μας, ἐννέα δεκαετίες, μία πολύ μεγάλη χρονικὴ περίοδος, μία περίοδος που μας ἐπιτρέπει καὶ μας ἐπιβάλλει νὰ ἀξιολογήσουμε τὴν προσφορά τῆς Σχολῆς στὴν ἀρχιτεκτονικὴ παιδεία καὶ στὸ σύνολο τοῦ δομημένου περιβάλλοντος.
- Στόχος τῆς σημερινῆς συνάντησης ὅμως δὲν εἶναι νὰ κάνουμε ἱστορικὴ ἀναδρομὴ. Στόχος εἶναι νὰ σταθοῦμε στὸ σῆμερα καὶ νὰ παρουσιάσουμε τὸ ἔργο που ἐπιτελεῖται, τὸν βαθμὸ ἐπιτυχίας καὶ τὶς προσπάθειες ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς παιδείας που προσφέρεται καὶ τὴν συσχέτιση τῆς με τὴν ἀσκηση τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ ἔργου.
- Ἡ Σχολὴ μας μετὰ τὸ 1974 πέρασε ἀπὸ διάφορες φάσεις, με προσπάθειες ἀνανέωσης τοῦ περιεχομένου τῶν σπουδῶν, ἡ ὁποία συνδυάσθηκε με ἀντίστοιχη διεύρυνση τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ἰδιαίτερα μετὰ τὸ 1982.

- Η προσπάθεια ανανέωσης έγινε στα μέσα της δεκαετίας του '90, όπου μετά από μακρύτατη διαδικασία περάσαμε στην αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, που ουσιαστικά ισχύει και σήμερα με μικρές προσαρμογές.
- Ένας από τους στόχους του νέου προγράμματος σπουδών ήταν η διεύρυνση των γνωστικών αντικειμένων και το κατά το δυνατόν άνοιγμα των στεγανών που ίσχυαν επί δεκαετίες και που είχαν μεταφερθεί ακόμα και μετά τον νόμο του 1982 που καταργούσε τις έδρες και καθιέρωνε τους Τομείς.
- Έτσι οργανώθηκαν μαθήματα στα οποία συμμετέχουν διδάσκοντες από διαφορετικές γνωστικές περιοχές, έτσι ώστε οι διδασκόμενοι να λαμβάνουν συνολικές και συνδυαστικές γνώσεις. Πιο αναλυτικά θα αναφερθούν οι συνάδελφοι σε επόμενη παρέμβαση.
- Τα αποτελέσματα μέχρι σήμερα είναι ενθαρρυντικά, σε ότι αφορά την ποιότητα των φοιτητικών εργασιών, με κορύφωση τις διπλωματικές εργασίες, που παρουσιάζονται στην έκθεση.
- Εκείνο που σίγουρα διατηρούμε και πιστεύουμε ότι δεν πρέπει να διαφοροποιηθεί είναι ο ενιαίος πενταετής χαρακτήρας του προγράμματος της σχολής χωρίς ειδικεύσεις ή κατευθύνσεις.
- Αλλά για να δούμε ποια είναι η Σχολή μας σήμερα και ποιο είναι το έργο που επιτελείται.
- Αυτή την στιγμή έχει περί τους 1.700 ενεργούς φοιτητές/ -τριες, ένας πολύ μεγάλος αριθμός, που δημιουργήθηκε με αποφάσεις της πολιτείας, στις αρχές του 2.000, που δυστυχώς συνεχίζει, παρά την δημιουργία των νέων Τμημάτων Αρχιτεκτονικής, ιδίως μέσω του συστήματος των μετεγγραφών.
- Οι εισακτέοι από τις εισαγωγικές εξετάσεις κυριολεκτικά διπλασιάζονται από τις μετεγγραφές, δημιουργώντας μεγάλο πρόβλημα χωρητικότητας στην Σχολή μας.

- Είναι δεδομένο και το έχουμε διατυπώσει με κάθε ευκαιρία ότι το σύστημα των εισαγωγικών για την αρχιτεκτονική είναι άδικο, παρ' όλο το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών που εισάγονται έχουν την αρχιτεκτονική ως πρώτη προτίμηση (περίπου 90%).
- Τον αριθμό αυτό των φοιτητών/-τριών καλούνται να εκπαιδεύσουν 92 διδάσκοντες, που θεωρητικά παρουσιάζει μία σχεδόν ικανοποιητική αναλογία ενός διδάσκοντα προς 18 διδασκόμενους. Η αναλογία όμως αυτή είναι πλασματική, σε ότι αφορά τα μαθήματα σχεδιαστηρίου, όπου η αναλογία συχνά φθάνει τον ένα διδάσκοντα προς 30 και 40 διδασκόμενους, αναλογία απαράδεκτη και ιδιαίτερα κοπιαστική για τους διδάσκοντες και τους διδασκόμενους.
- Επιπλέον η Σχολή μας προσφέρει με επιτυχία τρία μεταπτυχιακά προγράμματα, τα οποία δέχονται περί τους 25-40 μεταπτυχιακούς φοιτητές/-τριες κάθε χρόνο.
- Παράλληλα αυτή την στιγμή εκπονούνται πολλά Διδακτορικά, τα οποία βρίσκονται σε διάφορες φάσεις ολοκλήρωσης και τα οποία εποπτεύονται από τους διδάσκοντες της Σχολής. Περισσότερο θα αναφερθούν στην δραστηριότητα των μεταπτυχιακών οι συνάδελφοι σε επόμενη παρέμβαση.
- Μία άλλη δραστηριότητα που ασκείται, με όλες τις δυσκολίες που παρουσιάζονται, είναι η ερευνητική, που περιλαμβάνει ένα πλούσιο θεματικό κατάλογο, όπως θα ακούσετε στην συνέχεια.
- Τέλος η Σχολή μας έχει μία μεγάλη συμμετοχή στα προγράμματα «Ερασμος» και Σωκράτης», παρακολουθώντας πάντοτε στενά τα ευρωπαϊκά δρώμενα και τις εξελίξεις, με ανταλλαγές διδασκόντων και φοιτητών/-τριών προς και από

χώρες της Ευρώπης που ενσωματώνονται στα μαθήματα με τους δικούς μας διδασκόμενους.

- Πριν ολοκληρώσω την παρουσίαση δεν μπορώ να μην αναφερθώ στο μεγάλο και πολύ δύσκολο έργο που αναλάβαμε για την αποκατάσταση και του ιστορικού μας κτιρίου, του κτιρίου Αβέρωφ, που μας έχει λείψει τα τρία τελευταία χρόνια. Ελπίζω του χρόνου τέτοια εποχή να μπορέσουμε να σας προσκαλέσουμε στα εγκαίνια και στην αναβίωση του υπέροχου αυτού κτιρίου.
- Κλείνοντας όλα τα πιο πάνω στέκομαι πάλι στην πεποίθησή μας ότι παρ' όλες τις αντιξοότητες, προσφέρουμε αρχιτεκτονική παιδεία υψηλού επιπέδου, με ποιοτικά χαρακτηριστικά, που αγωνιζόμαστε να διατηρήσουμε.

Σπύρος Ραυτόπουλος
5 Δεκεμβρίου 2007